

DE PROFEET NAHUM.

Het Boek der Profetieën van Nahum, den Elkosiet, bevat de voorspelling, welke de Profeet op bevel Gods uitgesproken heeft tegen het machtige wereldrijk van Assur, waarvan Ninevé de hoofdstad was.

Hij profeteerde in de dagen van Hizkia, en wel in de tweede helft van diens regering, toen Sanherib voor de poorten van Jeruzalem op bijzondere wijze door God was geslagen.

Geboortig uit Elkos, een vlek in Galilea, spreekt hij in een tijd, toen Assur zijn macht op schrikkelijke wijze den volkeren deed gevoelen, en schier alle bekende volken aan hem onderworpen waren.

Maar de Profeet ziet den dag komen, waarop deze wereldmacht ten onder zal gaan, nadat zij den raad des Heeren heeft uitgediend, en daarom moet hij de verwoesting aankondigen, die over Ninevé zal komen.

Het Boek laat zich in drie delen verdelen.

Het eerste deel (Hoofdst. 1) deelt mede het besluit Gods, om die macht te vernietigen.

Het tweede deel (Hoofdst. 2) voorspelt het oordeel der verwoesting zelf, wat over Ninevé zal komen.

Het derde deel (Hoofdst. 3) bepaalt bij de zonde van Assur en de noodwendigheid van de verwoesting.

HOOFDSTUK 1.

GODS MAJESTEIT TEGENOVER DE TYRANNEN.

1. De last, de rechterlijke uitspraak van God (Jes. 13:1), dien Hij Zijnen Profeet in een gezicht heeft meegedeeld van Ninevé, over den ondergang van de hoofdstad van het goddeloze, vijandige wereldrijk Assyrië. Het Boek des gezichts van Nahum, d. i. den troostvolle, zo als hij dan ook aan het volk Gods in de verdrukking door de wereldmacht waren troost bracht, den Elkosiet, (= God mijn boog), uit een dorpje in het noordelijk rijk, het latere Galilea. Nog ten tijde van den kerkvader Hiëronymus (400 n. C.) bestond het, en werd het door hem bezocht. Van daar was Nahum na de verwoesting van het rijk door Salmanassar heengegegaan, en had te Jeruzalem de nu volgende openbaringen ontvangen.

Vele uitleggers nemen aan, dat onder Elkos moet worden verstaan het aanzienlijke Christendorp Alkusch, dat aan gene zijde van den Tiger, twee dagreizen van Mozul gelegen is, zodat Nahum een onder Salmanassar verbannen burger van het rijk van Israël is geweest, en hier in Assyrië de openbaring over Ninevé's ondergang ontvangen heeft. Het grafteken van Nahum echter, dat men daar in Alkusch nog toont, is zeker even zo onecht als dat van Jona bij Ninevé. Daarentegen is waarschijnlijk, dat het eerst in de 16de eeuw vermelde dorp zijn naam uit het eerste vers van ons Boek heeft ontvangen, vooral daar het grafteken niets ouds aan zich draagt. Veel geloofwaardiger daarentegen is het bericht, door Hiëronymus meegedeeld. Nahum is dus een burger van het rijk van Samaria, en heeft zich na de verwoesting daarvan waarschijnlijk te Jeruzalem nedergezet, daar zijne troostwoorden steeds tot Juda, maar nooit tot de verbannen van het noordelijk rijk in Assyrië gericht zijn. Even oneens als over de ligging van Nahum's geboorteplaats zijn de uitleggers ten opzichte van den tijd, in welken hij zijne voorzegging heeft uitgesproken. Velen, voor wie voorzegging niet veel meer dan politiek vermoeden en menselijke scherpzinnigheid is, beweren dat deze zo bepaalde, bijzondere voorzegging van Ninevé's val niet langer dan 30 jaren vóór die gebeurtenis plaats had, omstreeks het jaar 630 v. C. toen reeds de oorlogen der Meden en Babyloniërs tegen het Assyrische rijk begonnen, zou kunnen zijn ontstaan. Voor ons is echter alle profetie, ook deze, ene onmiddellijke openbaring Gods: wij kunnen daarom den tijd van den oorsprong niet daarvan afhankelijk maken, dat reeds de beginselen van alles, wat voorzeggd is, zichtbaar moeten zijn, zodat een helder verstand reeds in staat kon zijn, daaruit besluiten omtrent de toekomst te maken. Daar dat vreselijk lot van Juda door den koning Sanherib van Assyrië, die het rijk aan den rand des afgronds bracht, en de merkwaardige nederlaag van het Assyrische leger voor Jeruzalems muren, welke aan dat lot een einde maakte, onzen Profeet in zijne profetie nog vers in het geheugen ligt, en door hem als reeds geschied verondersteld wordt, zo is het waarschijnlijkst, dat Nahum juist tengevolge van dien Assyrischen inval tot vertroosting der ware gemeente Gods en van den vromen koning Hizkia zijne profetie van God heeft ontvangen, en dus in de tweede helft van Hizkia's regering (tussen 710 en 699 v. C.) zijn Boek geschreven heeft (2 Kon. 19:37). De gehele indruk, dien het Boek in den voortdurenden stroom van hoog verhevene taal en van zijne klassieke, krachtige, heldere en zuivere spraak maakt, doet denken, dat Nahum zijne profetie niet in ééne rede openlijk heeft voorgedragen, maar alleen ter nedergeschreven en als boek openbaar gemaakt heeft.

Tot beter verstaan der voorzegging van ons Boek is het nodig, dat wij ons nog kortelijk den geschiedkundigen toestand voorstellen. Meer dan 500 jaren was Ninevé onder zijne machtige heersers de schrik van geheel West-Azië geweest. Assyrië was het eerste wereldrijk, dat tegenover het rijk Gods als zodanig ene vijandige houding aannam, welke de Heere in Zijn plan daartoe ten nutte maakte, dat het Hem ten stok voor Zijn volk diende. Reeds was het rijk van Israël door Salmanasser in 722 v. C. verwoest, toen spoedig daarop zijn opvolger Sanherib zich ook tegen Juda keerde, om daarvoor hetzelfde lot te bereiden. Hier was echter op den verschrikkelijken Achaz zijn voortreffelijke zoon Hizkia gevolgd; deze had met heiligen ernst het gehele land van afgodendienst gereinigd en des Heeren dienst weer als vroeger hersteld. De tijd van het gericht was voor Juda nog niet aanwezig. Hizkia ondervond het integendeel, dat, zodra Gods volk zich aan zijnen God vasthield, de wereldmacht er niets tegen kon utruchten; integendeel de boeien, die het reeds waren aangebonden, verbroken werden. Hizkia weigerde in stouten geloofsmoed den groten koning der Assyriërs, die op het toppunt van macht stond, de schatting, welke hij sedert Achaz had moeten betalen. Toen nu de legers van Sanherib naderden, om den geringen koning tot gehoorzaamheid te dwingen, werd Hizkia eerst zwak; hij onderwierp zich en kocht voor grote schatten een ogenblikkelijken vrede. Maar de Assyriër gaf zijn voornemen, om Juda eveneens te behandelen als Samaria, niet op, en spoedig verscheen een machtig leger voor Jeruzalem. De lasteringen van den naam des Heeren uit den mond van den koning Sanherib wekten eerst Hizkia op, en hij wendde zich met zijne ganse ziel tot den Heere, wiens hulp hij ook rijkelijk ondervond. De Engel des Heeren zelf sloeg het leger der Assyriërs zo, dat des morgens rondom Jeruzalem de lijken gezaaid lagen, en de koning zo spoedig mogelijk naar Ninevé vluchtte. De Heere zelf had gericht tussen Zijn rijk en volk, en het wereldrijk, en met deze wonderbare gebeurtenis begon het gericht over Assyrië, welks einde door de verwoesting van Ninevé in het jaar 606 v. C. plaats had, en door Nahum duidelijk werd voorzegd. Assyrië zou het gericht niet over Juda uitoefenen, want het was zelf rijp ten gerichte. Reeds onder Sardanapalus I had de Heere het door den profeet Jona Zijn gericht der verwoesting laten aankondigen, en alleen de bekering van koning en volk ten gevolge van Jona's zending had den tijd van zijn ondergang verschoven. Nu was echter de maat zijner zonden vol. Tegen het midden van de 8ste eeuw, toen in het uiterste westen de Romeinen aan het strand van den Tiber den grond legden voor hun stad en wereldheerschappij, verhieven zich de krachtige Meden en Perzen, tot hiertoe Assur vazallen, tegen hun onderdrukkers, en vonden in die nederlaag van Sanherib voor Jeruzalem ene aanmoediging, om het gehate juk af te schudden. Spoedig voegde zich bij de overige vijanden van het steeds meer zinkende Assur ook Babel, dat tot hiertoe steeds vergeefs geworsteld had, om zijne vroegere heerschappij weer te verkrijgen, en steeds weer door Assyrië was neergeworpen. Steeds werd de stoutheid der spoedig met elkaar verbondene Babyloniërs, Meden en Perzen groter, en eindelijk zonk de machtige stad na ene belegering van drie jaren in puin, het koninklijk paleis met den koning Sardanapalus II, zijne familie en zijne schatten ging in vlammen op, om Babel als zijn erfgenaam in de wereldheerschappij achter te laten. De betekenis van Nahum's profetie is echter geenszins bloot ene geschiedkundige. Ook is het niet, dat daarin alleen de rechterlijke werkzaamheid van God, den Heere der heirscharen wordt geschilderd. Juist zegt Staudt daaromtrent: "God is voorgesteld als de Heilige, die elke zelfverheffing, eigene macht en geweld met brandenden ijver vernietigt, en daartoe de elementen van hemel en aarde in beweging brengt, die echter Zijne majesteit gebruikt om de Zijnen onder de stormen te

beschermen, en het gericht der vijanden tot redding van Zijn volk te laten dienen. Wanneer de vijanden onder hun eigene afgoden, op welke zij steunen, als onder een puinhoop begraven zijn, dan stijgen de boden des vredes op de bergen om Israël zegen te prediken. " Wij mogen niet vergeten, dat voor Gods ogen Assur slechts vertegenwoordigster is van de Gode vijandige wereldmacht. Wat dus hier Nahum van Assur zegt, is van ieder wereldrijk waar, zal zich eens in den volsten zin omtrent het rijk van den Antichrist herhalen, en dan volkomen vervuld worden. Nahum ziet den volledige val van de wereldmacht, die verdrukster van het rijk Gods, en de bevrijding van het laatste van alle tirannie. Daarom behoudt Nahum voor alle tijden van het Godsrijk zijne grote betekenis, en de vervulling zijner profetie duurt, even als alle profetie, tot aan het einde, wanneer het rijk geheel geworden is Godes en Zijne Christus. Eerst van hier is recht te begrijpen hoe Nahum zijnen naam van trooster niet alleen voor Hizkia en zijnen tijd, maar voor het volk Gods van alle tijden met volle recht draagt.

2.

I. Vs. 2-14. De Profeet gaat, om aan de Assyrische wereldmacht het gericht Gods aan te kondigen niet uit van ene geschiedkundige gebeurtenis, maar van de wet des Heeren, waarin Hij Zich als een ijverig God en een Wreker van alle goddeloosheid geopenbaard heeft. Vooraan plaatst hij de schildering der rechterlijke gerechtigheid en heiligheid Gods, welke wel lankmoedig is, maar de tegenpartijders verteert en het koude ijs der vermetele zondaars versmelt, opdat het iedereen duidelijk worde, dat de vernietiging van Assur en Ninevé ene noodzakelijkheid voor God en zijn goddelijk wezen, en daarom ontwijfelbaar zeker is. (vs. 1-6). Terwijl echter de toorn en het gericht van God, die ook over alle elementen des hemels en der aarde gebied voert Zijne vijanden treft zal Zich de Heere betonen aan allen, die Op Hem vertrouwen, ene toevlucht in nood en vervolging. Wee daarentegen den hoogmoed dezer wereld! Tegen haar zendt Hij de verwoestende macht van enen overstromenden watervloed, en verdelgt ze met de verschrikkingen der duisternis. Tegen Hem baat geen verstand, voor altijd zal Hij aan Ninevé, de stad der zonde een einde maken, en haar door vuur en water verwoesten. (vs. 7-11). Te vergeefs zal Assur zich verheffen op de zo talrijke schaar van helden; die zal door Hem worden weggemaaid. Dat alles doet de Heere, om Zijn volk Israël, dat genoeg is verdrukt, vrij te maken van het juk zijns benauwers (vs. 12-14).

2. De wet van Mozes zegt (Ex. 20:5; 34:14. Deut. 4:24): Een ijverig God over iedere schending van Zijne eer, een God, die in heilige liefde voor de Zijnen over Zijn volk waakt, en een wreker over alle werken der boosheid tegen Hem en de Zijnen, is de HEERE; een wreker is de HEERE, en zeer grimmig, hoewel de oppervlakkige wereld het niet wil geloven, zo lang zij Zijne straffende gerechtigheid niet zelf gevoelt, een wreker is de HEERE aan Zijne wederpartijders, en Hij behoudt den toorn Zijner vijanden: Hij vergeet niet hoe zij Hem en Zijn volk met boosheid en haat hebben tegengestaan, maar laat de maat van hun zonden vol worden.

God is ijverzuchtig omtrent zijne eigene eer en des menschen hart. Hij kan niet dulden, dat een van beide Hem wordt ontnomen. Het hart moet Hem geheel zijn overgegeven en Zijne eer volkomen hersteld worden. God wrekt zeer grimmig, wanneer aan den een of anderen een roof wordt begaan.

Gods wezen is licht, verwarmend en zegenend voor degenen, die Hem liefhebben, die op Hem vertrouwen; verterend voor Zijne wederpartijders. Beide gaan zamen in den ijver Gods, die allen gloed der liefde en allen gloed des toorns in zich sluit; ook de ijverzucht heeft haar wortel in de liefde. Het niet vergeten Gods komt niet voort uit ene gezindheid van achterhoudendheid, zo als bijv. een wraakzuchtig mens zich God naar eigene gedachten zou kunnen voorstellen, maar uit de gerechtigheid, die, wanneer zij vergeet, zichzelf opheft. Des mensen onrechtvaardig oordeel berust op zijne vergeetachtigheid. God onthoudt niet, omdat Hij boos is, maar omdat Hij traag tot toorn is, en veel laat opeenhopen, voordat Hij tot het gericht besluit; Hij weet dat Zijn gericht vreselijk is. Het niet vergeten heeft denzelfden wortel als het kennen der Zijnen; Hij is geheel Geest, dus geheel inzicht, geheel wijsheid en ook geheel geheugen. Het vergeven en vergeten behoort tot de zelfontledigingen Gods.

Gelovige, uw Heere is zeer jaloers op uwe liefde. Verkoos Hij u, Hij kan niet verdragen, dat gij een ander zoudt verkiezen. Kocht Hij u met Zijn bloed, Hij kan niet gedogen dat gij zoudt menen uzelfen of deze wereld toe te behoren. Hij had u lief met zulk een liefde, dat Hij zonder u niet in den hemel blijven kon; Hij wilde liever sterven, dan dat gij zoudt verloren gaan, en Hij kon niet gedogen, dat iets tussen de liefde uws harten en Hem zou staan. Hij is reeds jaloers op uw vertrouwen. Hij zal u niet toelaten op een vleses arm te vertrouwen. Hij kan niet verdragen, dat gij u gebroken bakken zoudt uithouwen, daar de overlopende bron altijd voor u openstaat. Hij is verheugd, als wij op Hem leunen, maar wanneer wij ons van een ander afhankelijk stellen, wanneer wij ons op onze eigene wijsheid of op die van een vriend verlaten, en het ergste van alles, wanneer wij ons vertrouwen op onze eigene goede werken stellen, is Hij beledigd, en zal Hij ons kastijden om ons tot zich terug te brengen. Hij is zeer jaloers op ons gezelschap. Wij behoren met niemand zoveel te verkeren als met den Heere Jezus. Alleen in Hem te blijven, ziedaar waarachtige liefde; maar met de wereld te verkeren, genoegzamen troost in de aangenaamheden des levens te vinden, zelfs het gezelschap onzer mede-Christenen te verkiezen boven den verborgen omgang met Hem, dit smart onzen najverigen Heere. Hij wenst dat wij in Hem blijven, en in gedurige gemeenschap met Hem leven zullen, en vele der beproevingen, die Hij ons toezendt, strekken om onze harten van het schepsel af te trekken, en inniger aan Hem te hechten. Laat deze jaloersheid, die ons dicht bij Christus moet houden, ook een troost voor ons zijn; want indien Hij ons zo lief heeft, om dermate over onze liefde bezorgd te zijn, kunnen wij ons verzekerd houden, dat Hij niets zal toelaten ons te schaden, en dat Hij ons tegen onze vijanden beschermen zal. Och dat wij heden de genade mochten ontvangen, om onze harten in heilige reinheid voor onzen Liefste alleen open te stellen, en met heiligen ijver onze ogen te sluiten voor de betoveringen der wereld! .

3. De HEERE is lankmoedig, doch van grote kracht. Hij wacht wel lang naar de bekering van den zondaar, maar Hij talmt niet uit zwakheid met de bestraffing der goddelozen, maar uit liefde en ontferming. Toch ziet Hij van de straf niet af, als Hij die niet dadelijk over Zijne vijanden brengt, en Hij houdt den schuldige geenszins onschuldig; Hij laat niemand ongestraft (Ez. 20:7; 33:7). Rustig ziet Hij de boosheid aan, tot hare maat is vol geworden en Zijn toorn ten volle ontstoken, dan spreekt Hij als rechtvaardig Rechter het oordeel, en wat Hij spreekt, dat geschiedt. Zo heeft Hij altijd gedaan, want Hij is de Heere, de hoogste majesteit, van wien alles is, voor wien alles leeft. Des HEEREN wegonder de volken is in wervelwind, en in

storm, Zijn toorn openbaart zich door geweldige gerichten, die de wereld bewegen, en die toch ook bij het gericht in ene onbereikbare hoogte de ongenaakbare God blijft, de wolken zijn het stof Zijner voeten; wanneer Hij ten gerichte komt als op den Sinaï, verbergt het duistere der wolken Zijne nabijheid.

Jehovah is lankmoedig. Wanneer de genade in de wereld komt, rijdt zij met gevleugelde paarden, de assen harer raderen zijn rood van de hitte door haren spoed, maar wanneer de toorn voorttrekt gaat hij met loomen tred; want God heeft geen lust in des zondaars dood. Gods genadige scepter is altijd in zijne handen uitgestrekt; Zijn zwaard der gerechtigheid wordt in de schede terug gehouden door de doorboorde liefdehand, eenmaal voor de zonde aller mensen aan het kruis genageld. De Heere is lankmoedig, omdat Hij groot is van kracht. Hij toch is waarlijk groot van kracht, die macht heeft over zich zelve; wanneer Gods macht hem inbindt, dan is Hij machtig; voorwaar de macht die het alvermogen bindt overtreft nog de almacht. Een die sterk is van geest, kan lang de belediging verduren, en hij wreekt het kwaad eerst dan, wanneer een besef van recht van hem eist om te handelen. Een zwakke geest ergert zich over nietigheden, de sterke geest verduurt als de rots, die niet wordt bewogen, al slaan er ook duizend golven tegen, die haar niets beduidende woede al schuimend op haar kruin verspillen. God tekent Zijne vijanden; evenwel houdt Hij Zijnen toorn in. Ware Hij niet God, dan zou Hij lang voor dezen al Zijne donderen hebben geslingerd, en 's hemels wapenkamer hebben geledigd; de aarde zou Hij hebben verschroeid met de geheimzinnige vlammen harer onderste delen, en de mens zou ganselijk verdelgd zijn: maar de grootheid Zijner macht brengt ons genade aan.

4. Hij scheidt de zee, als Hij, tot bescherming der Zijnen, Zijnen toorn uitstort, en maakt ze droog, zo als Israël aan de Rode zee ondervond (Ex. 14:15), en Hij verdroogt als ten tijde van Elia en Joël alle rivieren, al de waterfonteynen des lands, de vruchtbaarste bosrijkste streken van een land, waarover Zijn gericht komt als Basan in het oosten van Kanaän, en Karmel in het westen kwelen 1) versmachten voor den gloed Zijns toorns; ook kweelt de bloem van Libanon in het noorden. Zo is alle macht en heerlijkheid voor het vuur van Zijnen toorn als niets.

1) In het Hebr. Umlal. Beter: kwijnen. De Profeet wil zeggen, dat alles, ook het machtigste en vruchtbaarste kwijnt, verwelkt. Basan's gebergte is het beeld van trotsheid en vermetelheid. Karmel dat van vruchtbaarheid, en de bloem van Libanon, dat van schoonheid en frisheid.

5. a) De bergen beven voor Hem, wanneer Hij Zijnen voet daarop zet om gericht te houden (Amos 8:8), en de heuvelen versmelten als was in de hitte (Micha 1:4) en de aarde licht zich op en zinkt weer, is in golvende beweging voor Zijn aangezicht, wanneer zich Zijne heerlijkheid openbaart, om de goddelozen uit te roeien, en de wereld, en allen, die daarin wonen, beven, want zij gevoelen allen, dat Zijn onwederstaanbaar gericht hen allen moet nederwerpen.

a) Ex. 19:18. Ps. 18:8; 29:5, 6; 68:8; 97:4, 5; 114:4.

Eveneens wordt ook in de Psalmen en door de andere Profeten de verschijning van den heiligen God ten gerichte onder het zinnebeeld van aardbeving en onweder geschilderd: deze zijn slechts "ene kleine proef, die de schepselen wel doet sidderen, maar tevens doet denken, dat God in Zijn gericht de wereld nog geheel anders kan laten beven. "

De gehele schepping geraakt onder Gods gerichten in een smartelijk oproer. Zij is geschapen met het oog op den mens, en door God met den mens tot ene onoplosbare eenheid zaamverbonden. Daarom is het land in het lijden des gerichts van de bewoners verenigd, en ook het schepsel verlangt uit den dienst van het nietige naar de openbaring der heerlijkheid van Gods kinderen, welke ook voor haar een land der belofte is. (Gen. 3. Rom. 8. Jes. 11:6.

Even als de door de zonde der Adams kinderen bevelte aarde door het vernietigende zuiveringsbad van den zondvloed heen moest, zo moesten de plaatsen van Ninevé door de reinigende golven van het nieuwe Godsgericht.

6. Wie, die in zonde ontvangen en geboren is, zal voor Zijne gramschap staan? en wie zal voor de hittigheid Zijns toorns bestaan(Jer. 10:10)? Zijne grimmigheid, wanneer die zich over den zondaar ontlast, is uitgestort als vuur, en de rotsstenen worden van Hem vermorzeld. Er is niets vast voor Hem, dat Hem zou kunnen weerstaan. Hij alleen is de vaste en zekere; voor Hem is alles als wolken en rook.

Welk ene majesteit! Nu, die dezen kent als Nahum, en weet, dat Hij voor hem is, die kan getroost zijn, en over Ninevé en Babel en de gehele wereld zich hoog verheffen. Dat kan echter alleen een mens, wanneer hij te voren Gods toorn aan zijne ziel heeft leren kennen, en alles, aardbeving en vuurstromen ervaren heeft, en daarna door God is begenadigd. Heeft men dezen God voor zich, zo hebben wij de gehele wereld, die tegen ons en boven ons was, en uitwendig nog is, onder ons.

Zie, hoe verschrikkelijk Gods toorn en majesteit is. En gij, zondaar! zondigt dagelijks voort, en vreest niet voor dezen toorn van uwen Schepper, en wilt niet weten, dat deze lichaam en ziel kan verderven in de hel.

Onder sommige der uitwerkingen van Gods mishagen, mag een mens het uithouden in deze wereld, maar de hittigheid van Zijn toorn, wanneer zij onmiddellijk op de ziele hecht, wie kan die verdragen? Laat ons daarom voor Hem vrezen, laat ons achting voor Hem hebben en niet zondigen.

7. De HEERE is bij deze schrikwekkende heerlijkheid der openbaring Zijner heiligheid en gerechtigheid omtrent Zijne vijanden toch goed, Hij is ter sterkte, tot een veilig toevluchtsoord voor de Zijnen in den dag der benauwdheid, der verdrukking door de goddelozen, of gedurende de gerichten over deze, en Hij kent, verzorgt en beschermt hen, die op Hem van harte betrouwen.

Dit is een heerlijke troost in allen angst en in elke wederwaardigheid, dat, hoewel alles schijnt in elkaar te storten en alles gedaan ware, en er geen menselijke raad, hulp of redding meer

ware, wij toch dezen troost kunnen vasthouden. Want Hij is goed en getrouw, en houdt, wat Hij toegezegd heeft, en staat ons bij in den nood, en kent ons, en noemt ons bij onzen naam, en kan ons niet vergeten; want Hij heeft ons in Zijne hand geschreven, en met het bloed van Zijnen teder beminden Zoon opgeschreven, en slaapt en sluimert niet, hoewel het soms schijnt, alsof Hij Zich had verborgen. Hij weet wel wanneer het beste is, en pleegt aan ons gene boze list, daarom moeten wij op Hem vertrouwen. Verschrik niet, als het zich laat aanzien, alsof Hij niet wilde, want Hij zal u openbaren, wat u het beste is. Laat Zijn woord u zeker zijn; al zei uw hart neen, zo vrees toch niet.

Tot hiertoe heeft de Profeet in 't algemeen Gods heiligheid, de schrik Zijner rechtvaardige gerichten, en Zijne daarin steeds doorblinkende goedheid geschilderd. Nu maakt hij de toepassing op Ninevé, en gaat van hier straks tot zijn eigenlijk thema, het gericht Gods over de vijandige wereldstad Ninevé over.

Het is in de profetie niet te doen om voorzegging van bijzondere facta, maar om voorstelling der wetten en leidingen der Goddelijke wereldregering, die openbaar worden uit het heilige wezen Gods, en daaruit, dat Hij de wereld regeert met het oog op Zijn rijk. Daarom begint ook onze Profeet zijne werkzaamheid, met het licht Gods te laten schijnen onder hetwelk hij zijne voorzegging aangezien en verstaan wil hebben. Het is te doen om vernietiging van enen vijand Gods, en wel van zulk enen, die op de ware en onbedriegelijke weegschaal Gods te licht is bevonden. Hij stelt het gericht van Ninevé in samenhang met het ééne Goddelijke wereldgericht, dat van de vernietiging der Egyptenaren aan de Rode zee tegelijk met de openbaring aan Zijn volk heeft plaats gehad, en eens eindigen zal met het laatste gericht van allen, die niet gehoord hebben.

Hier spreekt de Heere het weer door den Profeet uit, dat waar Hij een verzengende gloed is voor Zijne vijanden, Hij een toevlucht en sterkte is voor al degenen, die op Hem vertrouwen en tot Hem de toevlucht nemen. In den dag der benauwdheid, als Gods gerichten op aarde zijn, zal Hij een toevlucht zijn voor al degenen, die door het geloof tot Hem de toevlucht nemen.

Wie God voor de Zijnen erkent, die worden door den Heere gered in de ure des gevaars.

8. Juist daarom zal Hij aan de verdrukster van Zijn volk, Ninevé, de Hoofdstad der Assyrische wereldmacht, geheel en al een einde maken. En met enen doorgaanden vloed van het gericht Gods met Zijne machtige volkenmenigten, zal Hij hare plaats te niet maken, zal Hij die goddeloze stad, waarvan mijne voorzegging spreekt (vs. 1) vernietigen, zodat men ook hare plaats niet meer zal kennen; en met duisternis zal Hij Zijne vijanden, de bewoners dier stad van zonde vervolgen¹⁾, zodat zij in den nacht van wanhoop en ongeluk zullen omkomen.

1) Juist omdat God voor Zijne gelovigen een God van redding en verlossing is, zal Hij Ninevé vernietigen. Met een vloed van vijanden zal de Heere Ninevé overstroomd. Ninevé zal verwoest worden en in duisternis zullen hare inwoners ten ondergaan.

9. Alle tegenstand tegen Zijne gerichten zal te vergeefs zijn. Wat denkt gijlieden tegen den HEERE, den Almachtige te doen, die deze dingen over u zal brengen? Welke verdedigingsmiddelen zullen u tegen Hem beschermen? Hij zal zelfs, bij dit besluit blijft het, ene voleinding maken; de benauwdheid, welke gij nog onlangs onder uwen koning Sanherib over Mijn volk gebracht hebt, zal niet tweemaal oprijzen, u niet ten tweede male gelukken (of de benauwdheid zal zo geheel verdelgend zijn, dat gene tweede meer behoeft te komen).

10. Dewijl of, ofschoon zij in elkaar gevlochten zijn als scherpe, ongenaakbare doornen 1), want dezulken zijn de sluwe, arglistige Assyriërs, gelijk ook gij zult samenrotten om listige, onfeilbare oorlogsplannen te beramen, en zij dronken zijn, gelijk zij plegen dronken te zijn, in hun weelderig leven, bij dagelijks wijngelag 2), zo worden zij toch door den aangeblazen gloed des vuurs volkomen verteerd, als een dorre stoppel.

1) Hij noemt ze doornen, die in elkaar groeien, d. i. zij verenigen hun macht en hun geweld, maken verbonden en vriendschap, zijn zeer weerspanning en trots. Maar het zijn toch doornen, die moeten omkomen, hoe zij zich ook opeenstapelen.

2) Diodorus van Sicilië, een beroemd geschiedschrijver ten tijde van den keizer Augustus, verhaalt bij zijne beschrijving van Ninevé's verwoesting, dat Sardanapalus, nadat hij de vijanden, die Ninevé belegerden, driemaal had teruggeslagen, in het vertrouwen op zijn geluk ene zwelgerij aanlegde. De vijanden, die hiervan bericht hadden gekregen, deden een nieuwen aanval en veroverden de stad. Van de ontzettende weelderigheid en zwelgerij van het Assyrische hof, waardoor hij de schutten, den volken afgeperst, verspilden, spreken ook de andere oude schrijvers.

11. Van u, o Ninevé! is een uitgegaan, die kwaad denkt tegen den HEERE, even als Sanherib en Rabsake (Jes. 36:14-20), een Belials raadsman. In misdadigen hoogmoed was zijn voornemen het rijk Gods in Juda te vernielen, zoals die Rabsake in zijne godslasterlijke rede uitsprak. Om deze uwe nietswaardige gezindheid, o Assur! wordt gij nu door Mij verdelgd.

12. Alzo zegt de HEERE, het is mijn vast en onveranderlijk raadsbesluit: Zijn zij voorspoedig 1) en alzo velen, hoe machtig de Assyriërs met hun legers zich ook mogen wezen, en hoe velen zij ook mogen zijn, alzo zullen zij ook geschoren worden, toch zullen zij als het gras der weide worden afgemaaid, en hij, Assur, zal doorgaan, zal te niet gaan. Ik heb u, o Mijn uitverkoren volk in Juda, wel eenmaal door Assur gedrukt, toen Ik u onder Achaz en Hizkia in zijne macht overgaf, maar Ik zal u niet meer drukken door hem.

1) Betere vertaling is: Ofschoon zij voorspoedig (of, onverlet) zijn en alzo talrijk, zo zullen zij toch weggemaaid worden en hij zal teniet gaan. De Heere God verzekert hier aan Zijn volk tot bemoediging en tot vertroosting, dat de roede des drijvers zal verbroken worden, dat Juda niet meer zal benauwd worden door Assur. Wel scheen Assur nog op het toppunt zijner macht te verkeren, maar straks zou de tijd komen, dat Ninevé verwoest en aan de wereldmacht van Assur een einde zou gemaakt worden.

13. Maar nu zal Ik zijn juk, de smaadvolle onderwerping, die gij, hoewel Hizkia die later gedeeltelijk heeft afgeschud, draagt zolang gij Assur's macht met zorg moet beschouwen, van u breken, en Ik zal uwe banden, waarmee Assur u aan zich heeft gekluisterd, verscheuren, daar Ik zijne eigene hoofdstad verwoest.

Even als het gericht van Ninevé slechts ene straalbreking van het ene eeuwige gericht en dien tijd was, zo is ook het gevolg, de verlossing der gemeente van Ninevé's juk, slechts een keten der verlossingen Gods, die in den grond ook ééne verlossing zijn. Want zij komen alle uit het hart van den éénen goeden God, die degenen kent, die op Hem vertrouwen. Ieder voorafgaand gericht bevat profeterend de trekken van het laatste gericht. Elke der voorafgaande verlossingen ontvangt haar volkomen licht eerst van de laatste verlossing.

14. Doch tegen u, o volk van Assur! heeft de HEEREvast besloten, en bevolen, 1) dat er van uwen naam niemand meer gezaaid zal worden, maar uw volk en zijne gedachtenis verdelgd zal worden; uit het huis uws gods zal Ik uitroeien de gesnedene en gegotene beelden; Ik zal u daar een graf maken, gij zult met al uwe goden en met al uw volk wegzinken, als gij zult veracht zijn geworden, als gij te licht zult zijn bevonden (gewogen op de weegschaal Mijner gerechtigheid).

1) God heeft het aldus besloten, wil hij zeggen, dat er geen herinnering aan uw naam overblijve. Want van iemands naam zaaien, is zijn gerucht verbreiden Wanneer dus God enig zaad geheel doet verdwijnen van de aarde, of ook, wanneer Hij enig volk vernietigt, dat is dan, opdat er geen verbreiding van zijn naam meer zou plaats hebben.

God beveelt over u, opdat, wat over u komt, niet toevallig kome, en door enen anderen rechter, maar opdat gij het na aankondiging van God ondergaat.

2) De zeer verbreide mening dat Nahum hier het vermoorden van koning Sanherib in den afgodstempel te Ninevé (Jes. 37:38. 2 Kon. 19:37 voorzegt, is met den Hebr. grondtekst onverenigbaar, ook zinspeelt de Profeet niet op deze gebeurtenis.

De zes laatste Profeten hebben hoofdzakelijk ten deel, het volk Gods onder het werkelijk komen en den druk der gerichten nog op te richten en hun te tonen, hoe de ijver Gods over hen wel groot is, maar Zijn toorn over de vijanden nog veel zwaarder zou zijn, en hoe God, nadat de tuchting haar doel bereikt heeft, het hunnen vijanden zal vergelden, daarentegen hun ten goede aan Zijn verbond zal denken.

15.

II. Vs. 15-Hoofdst 2:13. Nadat de Profeet in het vorige hoofdstuk de nabijzijnde verwoesting van Ninevé als ene daad van den Goddelijken ijver tegen de vijanden van Zijn rijk, en van Goddelijke goedheid en barmhartigheid jegens de Zijnen heeft aangekondigd, ziet hij nu in den geest de stad reeds verwoest, en schildert hij de toedracht der katastrofe tot aan het ontzaglijk einde van de gehele verwoesting der plaatsen op de levendigste wijze. De schildering begint met ene vertroostende aanspraak, een lichtstraal voor het volk Gods

midden in den naderenden nacht des gerichts voor Ninevé. Hij ziet vreugdeboden van Ninevé over de bergen ijlen, om aan het volk van God te verkondigen, dat zijne verlossing van de Gode vijandige wereldmacht is gekomen, en het nu ongehinderd zijnen God kan dienen. De Heere zal nu de heerlijkheid van Zijn rijk weer herstellen. Vervolgens begint de Heere Ninevé's verwoesting van het begin af voor te stellen. Hij ziet een machtig, strijdlustig leger tegen de stad aantrekken, waaraan zij geen weerstand kan bieden, omdat de Heere besloten heeft aan de onderdrukking van Zijn volk een einde te maken. (vs. 1-5). Wel beproeven de Assyriërs den bestormenden aanval der vijanden tegen te houden; maar het is alles te vergeefs, de stad wordt veroverd, de menigte harer bewoners vliedt vol smart en schaamte, en de rijkste buit valt in handen der plunderende vijanden (vs. 6-11). De plaatsen, waar Ninevé eens stond, waarheen eens zijne roofzuchtige beheersers, als leeuwen, de geroofde schatten der volken zamensleepten, is nu woest en ledig geworden (vs. 12-14).

15. a) Ziet, o Zion! op de bergen 1) rondom u de voeten desgenen, die het goede boodschap, die vrede doet horen, die u redding en hulp van den Heere verkondigt (Jes. 52:7) 2) vier nu weer ongestoord uwe vierdagen, o Juda! Dank op uwe feesten den Heere voor Zijne grote daden in vroegeren tijd, dank Hem ook voor de tegenwoordige verlossing, en betaal uwe geloften 3), welke gij in het uur uwer verlossing hebt gedaan, want de Belialsman 4), de nietswaardige Assyriër, zal voortaan niet meer door u doorgaan, om uw land en uwe steden te veroveren en te plunderen, en den naam uws Gods te lasteren, zo als Salmanassar, Sanherib en Rabsake hebben gedaan; hij is voor het oog mijns geestes door Gods gericht gans uitgeroeid.

a) Rom. 10:15

1) Wederom leert de Profeet, dat wat geprofeteerd is over het verderf van de stad Ninevé, dit tot doel heeft, dat God door een zo zichtbaar bewijs getuigt, dat Hij voor Zijn volk zorg draagt en niet ongedachtig is aan het Verbond, wat Hij met Abraham's geslacht heeft opgericht. Anders zou deze godsspraak haar kracht gemist hebben, zouden zij gemeend hebben, dat dit toevallig geschied was, of door een fatale revolutie, of om ene andere oorzaak, dat Ninevé was verwoest. De Profeet toont derhalve, dat de ondergang der stad en van de monarchie van Ninevé een bewijs was van de Vaderlijke liefde Gods jegens Zijn uitverkoren volk en Hij ten gunste van één volk zodanige verandering had gemaakt, dewijl God, ofschoon Hij voor een tijd straffen over de Israëlieten had gebracht enig zaad dus wilde doen overblijven, dewijl het ongerijmd was geweest, dat Zijn Verbond geheel was vernietigd, wat toch onvernietigbaar was.

De boden (want van velen is in den grondtekst sprake) verschijnen op de bergen, omdat van daar hun stem verre kan worden gehoord.

Jesaja verbindt de boodschap des vredes met den val van Babel. Nahum verbindt die boodschap met den val van Ninevé, ongeveer 70 jaar vroeger. Ziet men slechts op de geschiedenis, zo baatte Ninevé's ondergang Israëls weinig, vermits de verderfelijke heerschappij van Babel daarop volgde, door welke de verwoesting van het rijk van Juda werd volbracht. Maar de kracht der Profeten is daarin gelegen, dat zij elk gericht over de vijanden

van God en van Zijn volk als type van het jongste oordeel plegen te beschouwen. Zo lang het volk Gods zelf zich aan den Heere bezondigt, zo lang zal het wel altoos weer ene vijandelijke tuchtroede moeten gevoelen; doch den bekeerden, die het echte zaad Israëls zijn, is ook elke verlossing uit zulke vijandelijke macht, weer een beeld en onderpand van de laatste volkomene bevrijding, en, de Profeten, van den Geest des Heeren vervuld, spreken zó, dat den vromen altijd het uitzicht op de laatste volkomene verlossing geopend wordt.

2) Daar de volgende woorden ene oproeping van den Profeet aan Zion, niet den inhoud van de prediking der vreugdeboden bevatten, zou hier beter een punt dan een dubbele punt staan. Wat de boden moeten verkondigen, blijkt van zelf daaruit, dat zij boden des vredes zijn.

3) De hoofdzaak bij het gericht over Ninevé was, dat daardoor het geloof aan den God van Israël krachtig werd opgewekt, en de harten tot het wachten op de belofte gesterkt werden.

4) Dit is hier in de eerste plaats van toepassing gemaakt op den koning van Ninevé en van Assur; en, zo opgevat, moest Nahums belofte, vooral voor zijne bedrukte tijdgenoten, zeer welkom worden. Voor ons is echter de waarheid, die er aan ten grondslag ligt, veel belangrijker: dat voor het volk Gods ene volkomene verlossing is weggelegd, en in Christus reeds verschenen is, waardoor de Belial, van welken ten allen tijde een Belials-geest uitgaat, voor eeuwig verstoten wordt.

HOOFDSTUK 2.

VERWOESTING DER STAD NINEVE.

1. De verstrooier, de machtige, dien de Heere zendt, om uwe macht te vernietigen en uwe bewoners te verstrooien, trekt tegen uw aangezicht op, o Ninevé! om een leger voor uwe muren te vergaderen, bewaar de vesting, verzamel al uwe krachten, of gij tegenstand zoudt kunnen bieden, bezichtig den weg, op welken de vijanden nader trekken, sterk de lenden, versterk de kracht zeer, opdat zij de stad niet binnendringen.

2. Maar al uwe krachtsinspanning zal u niet redden; gij wordt nu vernietigd, want de HEERE heeft dat vast besloten; Hij heeft de hovaardij Jakobs afgewend; Hij zal de goddelijke heerlijkheid, op welke Jakob, het gehele van Jakob afstammende volk met recht trots kan zijn, weer oprichten, gelijk de hovaardij Israëls 1), waarop het volk Gods, dat in den strijder met God zijne hemelse roeping erkent, trots is; want de a) ledigmakers de plundersaars, de volken der wereld, namelijk Assur, hebben ze ledig gemaakt, hoewel zij Gods wijnberg zijn, en zij hebben hunjonge edele wijnranken (Jes. 16:8), de leden van Mijn volk, verdorven, daarom staat de Heere nu tegen u op, om dien smaad te wreken.

a) Ps. 80:13. Jes. 10:12.

1) Zowel de naam van Jakob, alsook Israël geeft hier het gehele volk der 12 stammen te kennen, niet Jakob het rijk van Juda, Israël het ten ondergegane rijk van Israël; want Nahum denkt nergens dan aan dat laatste. De Profeet noemt echter deze twee namen voor hetzelfde volk, om daarmee zijne natuurlijke en zijne geestelijke afstamming, zijn nationaal en goddelijk karakter, zijne aardse en hemelse roeping te kennen te geven, en bij deze gewichtige belofte zamen te vatten, als wilde hij zeggen: De Heere zal de grootheid des volks weer zo herstellen, dat het natuurlijke volk geheel in het geestelijke opgaat, de gehele natie een waar volk Gods wordt, ieder in 't bijzonder, die lichamelijk tot het volk behoort, een kind Gods is.

In welk enen zin wij deze woorden lezen, hetzij van de vernedering van Israëls hovaardij, welke vernedering nu eerlang een einde nemen zou, hetzij van den luister van Jakob, welke de Heere nu zou doen herleven, altijd ligt er de zin in, dat het oordeel zou wederkeren op de Assyriërs, welke Israël hadden geroofd. Zeker is het dus, dat het volk, waarop de Heere ene bijzondere betrekking heeft aangenomen, onder hetwelk Hij Zijne kerk en erfenis had, het bestendig en onberouwelijk voorwerp Zijner liefde en uitnemende begunstiging blijft. Kastijden mag Hij het, zwaar en ontzettend kastijden, zelfs in de handen der vijanden overleveren en in ballingschap voeren, nochthans verzaakt Hij Zijne betrekking daarop niet. Hij beschouwt en behandelt het als het tederste voorwerp Zijner gunst, bewaakt het als de appel van Zijn oog, omdat Hij er Zijne uitverkorenen onder heeft, omdat zij beminden om der vadersen wil zijn, met welke Hij Zijn verbond heeft opgericht, en omdat Hij Zijnen groten naam in den weg der genade voor het oog der ganse aarde daarin verheerlijken wil. In zulk ene schatting staat daar de gemeente, naar den naam des Zoons genoemd, bij den hogen en heiligen God door alle tijden heen, niet om haars zelfs wil, maar om Zijn eeuwig en

vrijmachtig ontwerp der genade, om Zijns Zoons, om des Verbonds wil. Daarin ligt de vastheid voor onze geloofsbeschouwing en verwachting, te midden van al de woeling der zonde; hierin vinden wij een vasten grond der vertroosting in donkere dagen, en dit is de spoorslag tot godzaligheid en getrouwe behartiging van het Evangelie, dat tot ons komt. Hoe zwaar ook de hand Gods op Zijne gemeente tot hare kastijding rust, en welke volken daartoe ook gebruikt worden, het oordeel keert eens weer in gerechtigheid. Assur, hetwelk een leeuwehol gelijk was, dat alles verslond, zou tegen den Almachtige niets vermogen, en eens gewis vernederd en vernietigd worden. Als het de tijd des Heeren is, en Zijn doel ter kastijding en loutering Zijner gemeente wordt bereikt, dan staat de Allerhoogste op, om Zijne en Zijner erfenis vijanden te verdelgen. Dit is ene zekere verwachting, reeds dikwijls door de uitkomst gestaafd, zij blijft tot aan de voleinding der eeuwen, terwijl de beloften, welke daaraan gegeven zijn, eenmaal zo zeker zullen vervuld worden, als dit woord van Nahum vervulling gevonden heeft.

3. Daarom zal op Gods bevel een machtig leger tegen u, o Ninevé! aanrukken. De schilden Zijner helden, dier door den Heere tot volvoering van Zijn gericht gezonden helden, zijn rood gemaakt, zijn schitterende van goud, een zinnebeeld van den blijden moed dier strijders; de kloeke mannen zijn scharlakenvervig 1), zijn gekleed in purper, de afbeelding van het hun opgedragen bloedig gericht, de wagens zijn in het vuur der fakkelen, zijn met allerlei metalen sieraden 2) opgepronkt, ten dage als Hij Zich tegen u ten strijde bereidt, en de spiesen worden geschud, zij zwaaien die met zo veel moed, dat in de verte hun geflikker wordt gezien.

1) De Profeet verzamelt al de kracht zijner rede om de vreselijke grootheid der gebeurtenis voor het gezicht en gehoor tot de indrukwekkendste aanschouwelijkheid te brengen.

Purperrood was volgens de ouden de lievelingskleur der Mediërs en Babyloniërs; ook om die reden verschijnen den Profeet de uitgelezene helden in het leger (want alleen van deze, en niet van al het krijgsvolk, is in den grondtekst sprake) gekleed in deze kleur.

2) De wagens der Assyriërs, zo als men ze op de gedenktekenen ziet, schitteren van glinsterende voorwerpen van ijzer of staal, van bijlen, bogen, pijlen, schilden en allerlei gereedschappen, de paarden worden gezien met kronen en rode franjes getooid, de disselbomen met schitterende zonnen en manen versierd. Hierbij neme men de gewapende soldaten, die op den wagen staan, zo kan het door dat alles zeer goed zijn, dat de wagens door de zonnestralen beschenen, met grote snelheid daarheen vliegende, een vlamachtig aanzien verkregen.

4. Zie, dit zo glinsterend uitgerust leger Gods rukt tegen u in storm aan; reeds dringen zij in de voorsteden in. De krijgswagens razen door de wijken, zij lopen ginds en weer op de straten (beter: op uwe pleinen); hun gedaanten zijn als der fakkelen, zij hebben het aanzien, wanneer zij met hunnen metalenpronk en de glinsterend geklede krijgslieden in blinkende krijgstrusting voorbij lopen, zo snel door elkaar henen, of, daarheen, als de bliksemen.

5. Hij, de koning van Ninevé, zal in zulk een nood aan zijne voortreffelijken, aan zijne krijgshelden gedenken, en hen ontbieden, om de stad te verdedigen, en de vijanden terug te

drijven 1) doch zij zullen van schrik over dien geweldigen aanval der vijanden sidderen en struikelen in hun tochten, zij zullen vallen als zij willen uittrekken, zij zullen haasten naar hunnen muur, om de meest bedreigde punten te bedienen, als het beschutsel, het stormdak 2) der belegeraars reeds vaardig zal wezen en aan den muur bevestigd is.

1) Het is als zagen wij, hoe de koning uit den slaap der zwelgerij door het ontzaglijk geraas gewekt, als uit den droom opwaakt, en zonder zelf deel te nemen aan de verdediging zijner stad, er over peinst, dat voortreffelijke helden hem dienen, die hem zouden kunnen beschermen.

Wanneer de God des hemels voortgaat om met een volk te twisten, dan kunnen noch de paleizen, noch hun koningen, noch de tempel, noch hun afgoden hen beschutten en beschermen, maar moeten allen onvermijdelijk met hen vallen.

2) Die stormdaken waren gewoonlijk torens, die voor de muren gebouwd en met krijgslieden bezet werden, tot ene hoogte, dat zij soms met de muren of zelfs met de torens daarvan gelijke hoogte hadden.

6. De anders zo vaste, ontoegankelijke poorten der rivieren, 1) aan den Tiger met zijn nevenrivier Khosr en zijne vele kanalen, waardoor die poorten worden beschermd, zullen eindelijk door den vijand geopend worden, en het paleis 2) met zijn tot hiertoe onbeperkt gebiedend hof zal smelten, zal van schrik en angst over de verovering der stad vergaan.

1) Ninevé had zulke poorten, daar de stad aan den mond van den Khosr in den Tiger, aan de helling van den (niet steilen) rotsoever en gedeeltelijk in alluvium zo was aangelegd, dat de natuurlijke loop van den Khosr door 3 stenen dammen, wier overblijfsels nog te zien zijn, van het voor de stad bestemde gedeelte afgedamd, en door een kanaal was afgeleid, dat het water tot aan de stad voerde, vanwaar het zich rechts en links in de stadsgrachten verdeelde. Men had ook een afloop door de stad, maar in het zuiden diende ook nog een ander klein water tot vulling der gracht.

Andere uitleggers zetten over: "de poorten der stromen openen zich, " en vinden hier ene grote overstroming der stad door de stromen, welke haar anders tot bescherming dienden, voorzeggd, zo als die ook door Xenophon en Diodorus wordt bericht. Zij verhalen, dat in het derde jaar der belegering de rivier aan de stad vijandig geworden is, en door hevige, lang aanhoudende regens tot ene voorbeeldeloze hoogte is gezwollen, de muren ter lengte van 20 stadiën omvergeworpen heeft, en op die wijze den vijand den weg in de stad heeft geopend, en die op de lager gelegene gedeelten overstroomd.

2) De koningen van Ninevé verstonden de kunst om te bouwen. Een kolossaal, pyramidaal, kwadraatvormig fundament, omgeven door muren met torens, poorten en trappen-op een plateau verhief zich een tweede peribolus-zo verhief zich in verschillende afdelingen en omgevingen het gebouw tot aan de eigenlijke residentie der dynastie, tot aan de twee betekenisvolle, door mystische dier-kolossen bewaakte poorten- van het gerechtshof ging het weer terrasvormig naar boven tot de privaat paviljoens der vorsten, die in afzonderlijke

massa's in beschaduwde tuinen stonden. En boven dit alles verhief zich als kroon op het werk de hoge piramide met de terrassen vol bomen en de daarheen leidende draaitrappen. Boven op bevond zich het grafteken van den stamvader, die aan het onderworpen volk als god was opgedrongen.

7. En Huzab 1) (= de koningin) zal gevankelijk weggevoerd worden Ninevé, de koningin der volken, de onverwonnen jonkvrouw, zal aan den smaad worden prijsgegeven; men zal haar heten voortgaan, haar voortjagen; en hare maagden, namelijk de inwoners der stad, die haar tot hertoe dienen, zullen haar geleiden als met ene stem der duiven, zuchtende over het lot harer meesteres, trommelende op hare harten, slaande op hare borsten.

1) In het Hebr. Wehutsab. Beter: Het is bestemd, en dan het volgende: Zij zal worden ontbloot. Calvijn tekent dan ook aan: Vele uitleggers menen, dat Hutsab de naam der koningin is. De koningin, dus zeggen zij, Hutsab geheten, zal in ballingschap gezonden worden. Maar dit is al te gedwongen en is er geen enkele reden, waarom men zou menen, dat het een eigennaam is. Juister, naar mijn oordeel, gaan zij, die het terugbrengen tot den staat van het rijk. Hij vat het dan ook op als: Het staat vast, in den zin, het is vastelijk besloten. Onze Staten-Overzetters volgen in deze de Lutherse vertaling.

2) De schrik zal zo groot zijn, dat de smart niet eens zich in enkele tonen en klachten openbaart, maar dat zij onder elkaar zwigende zuchten, en met onverstaanbaar gemurmel de tranen inhouden op de wijze der kirrende duiven.

8. Ninevé is wel ten opzichte van de daarin wonende en zamen stromende mensen massa's even als de daarin opeen gehoopte rijkdommen, als een watervijver, van de dagen af dat zij geweest is, doch zij, die bewoners, zullen, verschrikt voor de indringende vijanden, haastig vluchten. Staat, staat! zal men roepen, zal de aanvoerder van het leger der verdediging roepen, maar niemand zal omzien.

Deze vergelijking is te meer gepast, daar Ninevé door de kanalen en stromen, welke er om heen vloeiden, en die het mede tot ene macht in Azië hadden verheven, met ene grote watervlakte kon worden vergeleken, ten minste bij ene overstroming als bij de belegering heeft plaats gevonden.

9. Rooft zilver, zal dan de Heere als opperste veldheer van dat leger den ingedrongen veroveraars toeroepen 1), rooft goud, want er is geen einde des voorraads, der heerlijkheid van allerlei gewenste vaten 2).

1) Hierdoor wordt aangeduid, dat de plundering niet toevallig geschiedde, maar omdat God de ongerechtigheden, aan Zijn volk bedreven, wilde wreken.

2) De door Messias genoemde getallen van de onmetelijke schatten in edel metaal en kostbare gereedschappen te Ninevé zijn wel fabelachtig; maar zij hebben toch hun geschiedkundige zijde, in zoverre men in de tijden van Ktesias de rijkdommen van Ninevé oneindig hoger schatte dan de enorme schatten, welke in de schatkamers van het Perzische rijk waren

opeengehoopt. Dat het laatste volkomen overeenkomstig de waarheid is, kan men daaruit opmaken, dat de veroveraars van Ninevé, de Meden en Chaldeënen, van wier grote buit aan goud, zilver en andere schatten de Profeet hier spreekt, Ecbatana en Babylon, van Ninevé's roof op ene wijze met goud werden overladen, dat de geschiedenis niets dergelijks mededeelt.

10. Zij is geledigd, ja uitgeledigd, uitgeput, en a) haar hart versmelt in volslagen moedeloosheid, en de knieën schudden van schrik, en b) in al de lenden is smart, en hun aller aangezichten betrekken als een pot 1), welke in den gloed des vuurs zijne kleur verliest (Joël 2:6).

a) Deut. 1:28; 20:8. Joz. 2:11; 5:1; 7:5. 13:7. b) Jes. 13:8; 21:3.

11. Waar is nu de woning der leeuwen, die alles rondom roven en vertreden, en die zo overvloedige en schone weide der jonge leeuwen? alwaar de leeuw, de oude leeuw of, de leeuwin, en het leeuwenwelp, in volle gerustheid en in ongestoorde volheid van macht wandelde, en er was niemand, die hem verschrikte. Zie, zij is verdwenen en verdelgd, de heerlijke, grote stad met al hare roofzuchtige volken en inwoners en roof!

12. Niemand wederhoudt hem. De leeuw, de koning van dat rijk van geweld, die genoeg roofde voor zijne welpen, zoveel de burgers van het rijk slechts begeerden, en worde alles wat hij vond, voor zijne oude leeuwinnen, zijne onderdanen en bondgenoten, die zijne hollen vervulde met roof, en zijne woningen met het geroofde.

Leeuwen komen zo menigvuldig op de Assyrische gedenksteden voor, dat men ziet, hoe het volk er behagen in had, om zich en zijne groten met deze machtige dieren te vergelijken; en het als het ware voor zijn wapen hield.

God lacht met de bozen, terwijl zij nog machtig zijn. Terwijl nog Ninevé bloeit, vraagt Hij: "Waar is nu de woning der leeuwen?" Zo laat u dan raden, gij koningen, en laat u tuchtigen, gij rechters der aarde.

Een begrip daarvan, hoe de Assyriërs uit den gansen omtrek schatten zamensleepten, geven de opschriften op de uitgegevene monumenten. Op een van deze wordt door enen koning gezegd: Op den 32sten der maand maakte ik mij van Kalah op. Ik begaf mij over de rivier den Tiger. Van den rechteroever van den Tiger ontving ik rijke schatting. Toen marcheerde ik naar de stad Sjadikanni. De schatting dezer stad was goud, zilver, koper, schapen, enz.

13. Dat alles gaat te niet. Ziet, Ik wil aan u, o Assur! met uw roofnest Ninevé, spreekt de HEERE der heirscharen 1), de alleen levende, die ook over de hemelse legerscharen een Heere is, en Ik zal hare wagenen met alle uwe krijgswerktuigen, met welke gij uwe geweldige heerschappij gesticht hebt, in rook verbranden, in rook doen opgaan, en het zwaard zal uwe jonge leeuwen, uwe krijgslieden verteren, en Ik zal uwen roof, uwe gehele, roofzuchtige wereldheerschappij, uitroeien van de aarde, en de stem uwer gezanten, die in uwen naam den volken bevelen verkondigen en schatting afpersten evenals Rabsake over Jeruzalem (2 Kon. 19:10 vv.), zal niet meer gehoord worden.

1) Hier komt nu de Heere het oordeel uitdrukkelijk voor het Zijne erkennen, bedreigende om haar de middelen van verdediging en onderdrukking te benemen, en om die door vuur en zwaard te verdelgen, verklarende tevens, dat de oorzaak van Zijn twist hare onderdrukking en roven is geweest; waarom Hij dan alles zou wegnemen, wat zij op die wijze verkregen hadden, haar dus verhinderende om meer te kunnen onderdrukken.

Ninevé was weer teruggezonden in haar vijandschap tegen God. De prediking van Jona had geen blijvende bekering uitgewerkt en daarom komt nu, nu de maat der ongerechtigheid vol is, de Heere met de uiterste gestrengheid.

Met voorliefde gebruiken de Profeten als naam voor God "Jehovah Zebaoth, " juist dan, als van het ter nederwerpen der heidense machten wordt gesproken, juist van de machten, welke zich aan den dienst der hemeltekenen als hunnen goden hadden overgegeven. Daarmee wilden zij tot het geweten brengen, dat Jehovah ook van dit leger des hemels, de sterren met de daar boven zwevende en als ten dele met hen verbonden geachte hemelse geesten had geschapen. Ja, dat deze op Zijn bevel de heilige krijgen tegen de macht der heidenwereld mede moesten helpen strijden. Het gehele Woord van God in vs. 13, dat terugziet op dergelijke in Hoofdst. 1:12; 2:8, moet, daar het tegelijk het toppunt der rede van Nahum vormt, op de voorgaande dreiging het zegel der bevestiging drukken, de almachtige God verkondigt het, en Hij zal Zijn woord volbrengen.

HOOFDSTUK 3.

ZONDEN DER STAD NINEVE.

III. Vs. 1-18. In deze laatste afdeling ontwikkelt nu de Profeet hoe dit treurige lot van Ninevé en van het Assyrische rijk volkomen rechtvaardige vergelding is, daar hij aanwijst, hoe grote schuld het op zich had geladen. Het is in drie delen verdeeld. In het eerste (vs. 1-7) schildert de Profeet het roofzuchtige, boosaardige, bedrieglijke, afgodische en gewelddadige wezen van Ninevé, waarom het nu een schandelijk einde zal nemen. In het tweede (vs. 8-13) wijst hij Ninevé op het even zo machtige Thebe in Opper-Egypte, dat de verovering niet had kunnen ontgaan, maar zijn lot zou nog veel treuriger zijn. In het derde (vs. 14-18) ontnemt hij het de laatste sleutels van vertrouwen. Al was Ninevé nog veel sterker bevestigd, al had het een veel talrijker bevolking, zo zou het toch een verschrikkelijk einde hebben.

1. Wee der bloedstad, die gans vol leugen, en verscheuring is! Door leugenachtige voorspiegelingen, welke zij den volken in hunnen nood doet, belooft zij bescherming en hulp, maar zij misleidt de volken, en berooft ze dan van hun vrijheid en van hun schatten, bijv. Juda; de roof houdt niet op.

God is een lankmoedig God. Hij heeft bij Ninevé gewacht, maar het houdt niet op met roven. Natuurlijk, want de wortel is vergiftigd; bloedschulden komen voort uit afgoderij. Waar godsdienst in het land is, blijft toch nog altijd een overblijfsel, welks voorbede het gericht terughoudt, en dat niet weer kan verloren gaan. Maar Ninevé, de wereldmacht, is geheel en al bedrog, en moet daarom geheel verdorven worden. Niet om de afgoderij alleen zou God het vernietigd hebben, anders zou Hij Jona niet hebben gezonden. Zijne gerechtigheid heeft gewacht op het openbaar maken der bloedschulden. Maar nadat deze de gehele stad zijn doorgedrongen, nadat al hun werk het bepaald heidens karakter hebben aangenomen, om zichzelf in plaats van God, die zegt dat bedrog en moord zonden zijn, met voeten te treden, moet de ondergang komen.

2. Daarom moet het tot een gericht over hen komen. Een vijandelijk leger zal binnendringen. Er is het geklap der zweep en het geluid van het bulderen der raderen, en de paarden stampen, en de wagens springen op van wege de oneffene wegen.

3. De ruiter steekt omhoog, zo het vlammeende zwaard als de bliksemende spies. En welke zal de uitslag zijn van dezen aanval der vijanden door Ninevé? Ziet! er zal veelheid der verslagenen zijn, en ene zware menigte der dode lichamen; Ja er zal geen einde zijn der lichamen, men zal over hun lichamen struikelen.

Ktesias, die de verovering der stad bericht, verhaalt, dat de golven van den Tiger op een aanmerkelijken afstand rood waren; zo groot was het getal der verslagenen geweest.

4. Dat alles wedervaart der bloedstad om der grote hoererijen wil, om de arglistige bedrieglijke sluwheid, waarmee zij zich in de vriendschap der zwakkere volken indrong, en ze onderdrukte. Daarom wee der zeer bevallige hoer, die door pracht en weelderigheid de zinnen

der volken verblindde, der meesteres der toverijen, der verborgene, heimelijk werkende listen, die met hare hoererijen volken verkocht heeft, en geslachten met hare toverijen in schandelijke slavernij heeft gebracht.

Met de hoererij is natuurlijk niet de ontrouw jegens den Heere bedoeld; want er is sprake van ene heidense stad. De hoererij der grote wereldstad, waarmee zij, gelijk ene wellustige vrouw, anderen tot zich heeft gelokt, en met hare toverkunsten heeft verstrikt, om ze met land en ketenen aan zich te boeien en nut van hen te trekken, is hier bedoeld. Het is de hoererij der grote wereldstad, welke zich tot middelpunt der volken maakt, van welke de gehele wereld afhankelijk is.

5. Daarom ziet, Ik wil aan u, spreekt de HEERE der heirscharen. Gelijk gij den volken gedaan hebt, zo zal ook u geschieden, en Ik zalvoor uwe schaamteloze hoererij, met welke gij de volken hebt misleid, uwe zomen, de zomen van uw schoon koninklijk gewaad ontdekken boven uw aangezicht, en Ik zal den Heidenen, den door u onderdrukte volken, uwe naaktheid en den koninkrijken uwe schande wijzen, zodat zij zien, dat gij niets anders den ene listige boeleerster zijt.

Niet om hare deugd, maar als ene nog niet onderworpene stad wordt Ninevé als jonkvrouw gedacht. Hare onderwerping wordt voorgesteld onder het beeld van hetgeen voor ene maagd het ontierendste is. (vgl. Jes. 47:3.) .

6. En Ik zal verfoeielijke dingen op u werpen, en u tot schande maken, en Ik zal u als enen spiegel stellen; gij zult tot een schandaal en uitwerpsel worden.

7. En het zal geschieden, dat allen, die u zo met smaad en schande bedekt zien, van u wegvlieden zullen, zonder enig medelijden met uwen toestand te hebben, en zeggen: Ninevé is verstoord, wie zal medelijden met haar hebben, daar zij haren ondergang meer den verdiend heeft? van waar zal ik, de Profeet van den heiligen en rechtvaardigen God, dan, als allen zo spreken, u troosters zoeken?

Het is hier, alsof koning, stad en rijk voor den rechterstoel stonden van den Heere der heirscharen zelve, en zij het daarvan uitgaande besluit des toorns met alle daarbij behorende oorkonden moesten aanhoren.

Het is rechtvaardig bij God om Zijne vijanden niet alleen zo te slaan, dat de slag de genezing van alle vertroosting van vrienden te boven gaat; en dat de schrik daarvan hen zo overstelpt, dat zij niet kunnen of durven verschijnen, om hen te beklagen of te vertroosten, maar het is ook rechtvaardig, dat dezulken, die zonder barmhartigheid te oefenen, onderdrukt hebben, ook niemand hebben, om hen te beklagen in hun rechtvaardig verdiende straf. Daar zou geen droefheid zijn, dat haar oordeel zou kunnen uitdrukken, noch geen vertoningen maken om haar te verlichten; hare vrienden verschrikt zijnde, zouden voor haar niet durven te voorschijn komen, en zij zou van allen in hare ellenden gehaat en verfoeid worden.

8. Ja, zeer zeker en ontwijfelbaar is dit uw lot, o Ninevé! Zijt gij beter naar uwe gedachten den No 1), de volkrijke stad Thebe, de beroemde koningsstad van Opper-Egypte, gelegen in de rivieren, aan beide oevers van den Nijl en zijne kanalen? zijt gij zo veiliger dan zij, die in de armen van den Nijl rondom henen water heeft tot muren? welker voormuur de zee is, haar muur is van zee, namelijk de diepe Nijlstroom, welke als ene zee is (Job 41:22). En toch is zij bij al hare schijnbaar onwederstaanbare macht de verovering door den koning Sargon van Assyrië niet ontkomen.

1) No-Amon (waarschijnlijk: woning van Amon) was de heilige naam van de beroemde koningsstad Thebe in Opper-Egypte, en werd door de Grieken Diospolis overgezet. Reeds Homerus roemt haar als van honderd poorten voorzien; in haar resideerden de Faraö's in de 18de-20ste dynastie van Amasis tot aan den laatsten Ramses. Zij maakten die werken van bouwkunst, welke reeds door de Grieken bewonderd, in hun overblijfsels nog heden de bezoekers in verbazing brengen. Zij lag aan beide zijden van den Nijl, welke daar 1500 voet breed is, in ene vlakte, gevormd door het teruglopen van den Lybischen en Arabischen bergmuur, op welke nu negen grotere en kleinere dorpen verstrooid zijn, waaronder op den oostelijken oever Karnak en Luxor, met hun beplantingen van dadels, suikerriet, koren enz.

9. En over welke krijgslegers had zij te gebieden! Morenland of Ethiopië, en het eigenlijke Egypte waren hare macht, en er was geen einde er waren bovendien nog meerdere volken bijv. Put, Lybie, dat zich over Noord-Afrika tot Mauretanië uitbreidde, en Lybea, ten westen van de Delta (Gen. 10:13) waren als vasallenstaten tot uwe hulp, o koninklijk Thebe!

10. Nog is zij of, ook zij is uit hare koninklijke woning gevankelijk gegaan in de gevangenis; ook zijn, zo als gewoonlijk bij veroveringen, hare kleine kinderen op het hoofd van alle straten verpletterd geworden, en over hare geëerden hebben zij het lot geworpen als over slaven, en al hare groten zijn in boeien gebonden geworden. Ziet daar een spiegel van uw eigen lot!

Nauwkeuriger berichten omtrent deze verovering van Thebe, want alleen van ene zodanige, niet van verwoesting, spreekt onze plaats, hebben wij helaas niet. De gebeurtenis moet niet lang vóór den tijd van onzen Profeet hebben plaats gehad, zodat zij nog in levendige herinnering der tijdgenoten stond. Het is nauwelijks aan twijfel onderhevig, of de Assyrische koning Sargon, de opvolger van Salmanassar en voorganger van Sanherib, na de verovering van Asdod en Filistea een veldtocht naar Egypte en Ethiopië ondernomen heeft, de toenmalige residentie der Faraö's, No-Amon, veroverd en, zo als Jes. 20:3 vv. voorzien heeft, de gevangenen van Egypte en Ethiopië in ballingschap heeft gedeporteerd. Dit blijkt vooral ook uit de opschriften op de talrijke monumenten van het door Sargon gebouwde paleis te Khorsabad.

11. Ook zult gij eens van den bedwelmenden drank des toorns Gods dronken worden, gij zult u verbergen, en worden als waart gij er nooit geweest; ook zult gij te vergeefs ene sterkte, ene veilige wijkplaats zoeken van wege den aanrukkenden vijand.

12. Al uwe vastigheden, op welke gij u zo vol vertrouwen verliet, zijn vijgebomen met de eerste, met vroegrijpe vruchten; indien zij geschud worden, zo vallen zij dien op den mond,

die ze eten wil, 1) zo gemakkelijk zullen ook de vijanden uwe burchten innemen en vernietigen.

1) Het doel van de vergelijking is dit, dat de vernietiging en verwoesting gemakkelijk zal plaats hebben. Was No-Amon ten leste bezweken, die sterke stad, hoe veel te lichter zou Ninevé veroverd kunnen worden, als God, de Heere, daartoe besloot.

Als Gods besluit uitgevaardigd is, om te verwoesten, dan baat geen versterking, dan helpen geen machtige krijgers. De krijgers zouden toch tot vrouwen worden. De moed zou vergaan, de kracht en fierheid zou worden verbroken.

13. Ziet, uw eens zo dapper en onbedwingbaar krijgsvolk zal in het midden van u van angst en schrik tegenover de macht van het Godsgericht, dat u overvalt, tot vrouwen worden; de poorten uws lands, door welke de vijanden zouden kunnen indringen, als de passen van de in het noorden gelegene bergen, zullen uwen vijanden wijd geopend worden, zonder enige moeite als van zelf; het vuur zal uwe grendelen verteren, uwe vestingen, welke uwe bergpassen beschermen en uw land sluiten.

14. Schep u rijken voorraad van drinkwater ter belegering, gij zult het nodig hebben in den tijd van het beleg; versterk uwe vastigheden, ga in de klei, en treed in het leem, om stenen te maken voor de bolwerken; verbeter den ticheloven, maak dien gereed, om bakstenen en tichels te branden.

Gelijk de Assyrische monumenten aanwijzen, bouwden de Assyrischen zowel met ongebrande alleen in de zon gedroogde als ook met gebrande bakstenen.

15. Het vuur zal u aldaar in deze uwe vestingwerken verteren; het zwaard zal u uitroeien, het zal u, zo zult gij zonder tegenweer zijn, afeten, als de kevers, ene soort van sprinkhanen (Joël 1:4), die al het kruid der velden kaal afvreten; vermeerder u als kevers, vermeerder u, maak dichte, talrijke zwermen als sprinkhanen.

Volgens oude berichten liet de koning, aan redding wanhopende, zelf zijn burg in brand steken, en verbrandde hij die met zijne vrouwen en alle opgehoopte schatten (vgl. Jes. 30:33).

16. Gij hebt inderdaad meer handelaars, of kooplieden dagelijks binnen uwe muren, dan er sterren aan den hemel zijn; de kevers, de zwermen van sprinkhanen, de vijandelijke legers zullen in uwe muren invallen, alles haastig wegroven, en er van vliegen.

Dat Ninevé ene zeer rijke handelstad geweest is kan men reeds uit hare ligging afleiden. Zij lag daar, waar naar Oosterse mening, oosten en westen scheiden, en de Tiger bevaarbaar wordt, zodat men van daar gemakkelijk in den Perzischen zeeboezem kon varen, gelijk dan ook Mosul, dat tegenover Ninevé is aangelegd, door uitgebreiden handel groot en machtig is geworden.

17. Uwe gekroonden, de u onderworpen vorsten, die met u in den krijg trekken, zijn als de sprinkhanen, en uwe krijgsoversten, die uwe legers aanvoeren, als de grote kevers, die zich in de heiningmuren legeren in de koude der dagen, als hun kracht om te vliegen verlamd is; wanneer de zon opgaat, en hun lichamen weer verwarmt, zo vliegen zij weg, also dat hun plaats onbekend is, waar zij geweest zijn. Zo zullen ook uwe krijgsbenden spoorloos verdwijnen. Waar zijn zij? zal men dan vragen.

18. Uwe herders, de over de kudde uws legers geplaatste oversten, zullen sluimeren, in doodslaap, o koning van Assur! uwe voortreffelijken, wien de bevordering van 's rijks welvaart ten plicht is gezet, zullen zich tot de rust des doods leggen, uw herderloos volk zal zich op de bergen, welke het in het noorden omgeven, na de verwoesting van zijn land wijd uitbreiden, en niemand zal ze verzamelen, zij zullen daar ellendig omkomen.

In den grondtekst zijn in dit en het vorig vers alleen vormen van den tegenwoordigen tijd gebruikt. Het toekomstige gericht Gods aan Ninevé is den Profeet zo goddelijk zeker, dat het voor zijn oog als reeds nu voltooid voorkomt.

19. Er is gene zamentrekking gene genezing voor uwe breuk, uwe plage is smartelijk; uw staatsgebouw valt onherroepelijk in een, en niemand heeft medelijden met u; allen, die het gerucht van u horen, zullen van vreugde de handen over u klappen; want over wien is uwe boosheid, uwe tyrannie en wreedheid, met welke gij landen en volken ten onder bracht, niet geduriglijk gegaan!

"Als in een groten, treffenden klaagtoon eindigt het krachtige gezang van onzen Profeet. " Over de vervulling der profetie van Nahum is reeds in Hoofdst. 1:1 en 2 Kon. 15:20 gehandeld. Hierop steunende voegen wij er nog het volgende als tegenwoordig vrij algemeen aangenomen bij: Reeds de opvolger van Dejoces van Medië, Fraötes, begon grote stukken van het Assyrische Rijk los te scheuren; hij waagde zelfs een aanval op de centraalprovincie, welke echter werd afgeslagen. In het zuiden deden de Egyptenaars, wier land de Assyrische koningen sedert den tijd van Sargon gaarne hun provincie noemden, onder Tirhaka hun zelfstandigheid met kracht gelden; en Assurbanibal, Azar Haddon's zoon, vermocht slechts weinig tegen hen. Onder Psammetichus begonnen zij reeds veroverend in Azië te dringen. Wel bevrijdden de in Azië invallende Scythen Assur een tijd lang van het gevaar van de zijde van Medië, terwijl daar Fraörtes opvolger, Cyaxares, genoodzaakt was, zijn eigen land te beschermen. Spoedig stond er voor Assur in zijn eigen land een nog gevaarlijker vijand op in Babel, dat, vooral sedert Nabopolassar machtig geworden, om het wederverkrijgen van de vroegere zelfstandigheid en heerlijkheid worstelde. Terwijl Cyaxares door voortgezette oorlog en Ninevé en het noorden als ene halve maan met zijne veroveringen omringde, had Nabopolassar reeds aanstalten gemaakt om af te vallen. Hij dacht er over, om Ninevé en het Assyrische rijk te doen vallen, om een eigen rijk te stichten. Daartoe had hij echter de hulp van Medië nodig, dat toen in een oorlog met Lydië was gewikkeld. Ene verduistering der lucht op helderen dag, welke de strijdende partijen hevig verschrikte, maakte het Nabopolassar gemakkelijker, om vrede tussen hen te maken, ten gevolge waarvan hij zich met Cyaxares tot een gemeenschappelijken veldtocht tegen Ninevé verbond, waar het tot de gedenkwaardige driejarige belegering der sterk bevestigde stad en eindelijk tot hare

verwoesting en tot den val van het Assyrische rijk kwam. Als tijdpoint voor Ninevé's verwoesting nemen wij het jaar 606 aan. Want, wanneer ten tijde van Jona nog een koning van Assur wordt genoemd (2 Kon. 23:29), zo volgt daaruit, dat Ninevé niet vóór Jona's dood (609) kon verwoest zijn. Wanneer verder Jeremia (Hoofdst. 25) in het 4e jaar van Jojakim de rijken der wereld, welke nog vernietigd zouden worden optelt, en onder deze Assur niet meer noemt, zo kan zijne verwoesting niet na 605 vallen. Tobias werd in het jaar 710 blind en leefde daarna nog 100 jaren; en toch werd eerst na zijnen dood Ninevé verwoest. Volgens Herodotus heeft zij verder na den Lydischen oorlog van Cyaxares plaats. De legers der verbondenen konden daarom niet vóór de lente van 609 voor Ninevé verschijnen. In het derde jaar der belegering werd de stad ingenomen; daar zij echter door het overstromen der rivier werd gesteund, moet zij in de lente hebben plaats gehad. Toen de inneming volgde was Nabopolassar nog in leven. Hij stierf in Jan. 604. Het kon dus slechts twijfelachtig zijn of 606 of 605 moest worden genomen. Daar echter Nebukadnezar in 605 Necho bij Karchemis verslaat, en hem tot Syrië vervolgt, waar hij verder in Syrië de ziekte en vervolgens den dood zijns vaders verneemt, zo moet de inneming van Ninevé in 606 hebben plaats gehad. " De verwoesting der stad was zo vreselijk, dat zij spoedig daarop geheel verdween, en Xenophon op zijnen beroemden terugtocht der 10. 000 Grieken, wel de ruinen van twee delen ener stad wedervond, maar van de weinige bewoners, die er leefden, den naam niet meer kon te weten komen. De ruinen dienden later voor het pas gebouwde Mosul tot steengroeven, zodat men niets anders dan heuvels puin opmerkte. Eerst in het jaar 1842 werden de zo belangrijke opgravingen in die overblijfsels der eens zo machtige stad begonnen.

Zij, die hun naburen mishandelen, zullen den enen of anderen tijd ook mishandeld worden. Zij bereiden zich maar vijanden tegen dat de dag van hunnen val komt, en zij die de handen niet aan hen durven leggen, zullen over hen in de handen klappen en hen hun vorige goddeloosheid verwijten, voor welke zij nu wel genoeg gediend en met hun eigene munt betaald worden. De beroerden zullen beroerd worden, het zal de last van velen worden, gelijk het hier de last van Ninevé is.

Met algehele vernieling wordt hier Ninevé, de eerste wereldmacht, bedreigd. Gene genezing zou mogelijk zijn, geen redding mogelijk. En dat, omdat Ninevé, omdat Assur Gods volk had aangerand en zich tegen God had opgemaakt.

Ninevé is hier dan ook het beeld van alle wereldmachten, die zich tegen het volk Gods, in geestelijken zin, stellen. Algehele vernietiging zal eenmaal het deel zijn, in den zin, niet dat het rijk der duisternis zal worden opgeheven, zodat alleen het rijk des lichts overblijft, maar in den zin, dat het rijk der duisternis zal onschadelijk worden gemaakt. Satan en de hel zullen er tot in aller eeuwen eeuwigheid zijn, maar als eenmaal de dag der dagen is, zal voor eeuwig Satan onschadelijk gemaakt zijn voor alle verlost en gekochten Gods.

SLOTWOORD OP HET BOEK NAHUM.

De Profeet Nahum had de bijzondere roeping van God ontvangen, om te wijzen op de vernietiging van de wereldmachten, die zich vijandig stelden tegen het volk Gods.

Zijn Boek onderscheidt zich hierin van de andere Profeten, behalve Habakuk, dat het niet zozeer wijst op de zonden en ongerechtigheden van het volk Israëls, als wel op wat de Heere God zal doen tegen Zijne vijanden.

Het bevat daarom geen bedreigingen tegen Juda, noch afmaningen van de zonde tot het volk rechtstreeks.

De Profeet wijst er op, dat eenmaal de tijd zal komen, dat Ninevé, dat is, de wereldmacht van die dagen, ten onder zal gaan, zodat niet de vijand, maar Gods volk ten slotte zal in stand blijven.

Nahum is derhalve, of liever, zijn roeping is het een getuige van de Goddelijke gerechtigheid te zijn, en als getuige van de Goddelijke gerechtigheid een troostwoord te brengen tot het verdrukte volk.